

ЦДІА УКРАЇНИ, м. ЛЬВІВ

**КОЛЕКЦІЯ МАТЕРІАЛІВ
ГРОДСЬКИХ І ЗЕМСЬКИХ СУДІВ
МАЗОВІЇ ТА ПІДЛЯШШЯ**

1972 р.

ФОНД № 812

ОПИС № 1

[XVIII-XIX ст.]

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІСТОРИЧНИЙ АРХІВ УКРАЇНИ, м. ЛЬВІВ

**КОЛЕКЦІЯ МАТЕРІАЛІВ
ГРОДСЬКИХ І ЗЕМСЬКИХ СУДІВ
МАЗОВІЇ ТА ПІДЛЯШШЯ**

(назва фонду)

1972 р.

ФОНД № 812

ОПИС № 1

[XVIII-XIX ст.]

(крайні дати документальних матеріалів)

З М І С Т

Передмова.....

Опис документів: №№ справ

I. Документи Бранського гродського суду.....1-20

II. Документи Гоньондзького гродського суду.....21-27

III. Документи Замборовського гродського суду.....28

IV. Документи Замборовського земського суду.....29

V. Документи Ломжського гродського суду.....30

VI. Документи Островського гродського суду.....31

VII. Документи Суразького земського суду.....32-37

VIII. Документи Тикоцинського земського суду.....38

IX. Інвентарний опис.....39

Іменний та географічний покажчики.....

Передмова

Документи гродських і земських судів Мазовії та Підляшшя відклалися в результаті діяльності судово-адміністративних установ на території, яка після поділів Польщі відійшла до Прусії. До Другої світової війни створені на основі цих документів фонди зберігалися в Головному архіві давніх актів у Варшаві, однак під час Варшавського повстання у 1944 р. більшість із них згоріла й була втрачена¹. Копії окремих документів гродських і земських судів Мазовії та Підляшшя напередодні війни потрапили до Державного архіву у Львові. Це сталося, найімовірніше, шляхом їх купівлі у приватного антиквара чи колекціонера.

Дана колекція була створена у 1972 р. на основі документів фонду № 705 (Виписи з гродських, земських, магістратських книг XVI-XVIII ст.), до якого вони потрапили у 1967 р. після впорядкування фонду № 134 (Колекція документів про шляхетські маєтки на території Руського, Волинського, Подільського та інших воєводств).

Точних дат створення документів, з яких складається колекція, не вдалося визначити. Правдоподібно вони охоплюють період XVIII-XIX століть. Характер цих документів доволі різноманітний. Тут, зокрема, містяться витяги й регести королівських привілеїв, листів, декретів, судових рішень, скарг, зізнань, дарчих, пожиттєвих записів, актів купівлі-продажу, введення у володіння нерухомим майном, актів розмежувань, угод, підтверджень угод, поквитувань, боргових зобов'язань, цесій та інших документів із гродських і земських книг Мазовії та Підляшшя XVI-XVIII ст. Зустрічаються також витяги й копії документів XV ст. В основному вони стосуються правового та фінансового стану королівських і шляхетських маєтків у Королівстві Польському й Великому Князівстві Литовському. Поряд із регестами документів у багатьох випадках подаються списки осіб, справи яких внесені до гродських книг довічних записів, реляцій і декретів.

---

¹Див.: Straty archiwów i bibliotek warszawskich w zakresie rękopiśmiennych źródeł historycznych. T.I. Archiwum Główne Akt Dawnych. Warszawa, 1957. 395 s.

В процесі удосконалення опису було уточнено і відредаговано передмову та заголовки справ, уточнено крайні дати документів, складено іменний та географічний покажчики.

Більшість документів складена латинською і польською мовами. Частина документів, які стосуються земель Великого Князівства Литовського, складена староукраїнською мовою.

Справи у фонді просистематизовані за назвами гродських і земських судів в алфавітному порядку. В кожній із цих груп систематизацію здійснено за формальною ознакою документів у хронологічному порядку: витяги, регести, списки осіб.

Підстава:

1. Центральний державний історичний архів України, м. Львів. Путівник. Львів-Київ, 2001. 411 с.

2. Straty archiwów i bibliotek warszawskich w zakresie rękopiśmiennych źródeł historycznych. T.I. Archiwum Główne Akt Dawnych. Warszawa, 1957. 395 s.

3. Справа фонду

4. Документи фонду

Передмову склав завсектора

Р. І. Мельник

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ЦДІА України, м. Львів
Д. І. Пельц
«27.»...грудня.....2010.. р.

№ п/п	Заголовки справ	Крайні дати	К-ть арк.	Мова д-тів
1	Привілей, декрети, скарги, поквитування та ін. документи про правовий і фінансовий стан королівських та шляхетських маєтків. Витяги з книг Бранського гродського суду за 1553-1598 рр.	[XVIII-XIX ст.]	36	лат., рус.
2	Дарчі, угоди, боргові зобов'язання, поквитування та ін. документи про правовий і фінансовий стан шляхетських маєтків. Витяги з книг Бранського гродського суду за 1600-1804 рр.	[XVIII-XIX ст.]	155	лат., пол.
3	Регести дарчих, угод, боргових зобов'язань, поквитувань та ін. документів про правовий і фінансовий стан шляхетських маєтків, внесених до книг Бранського гродського суду за 1603-1641 рр.	[XVIII-XIX ст.]	124	лат., пол.
4	Те ж за 1702-1717 рр. (книги №№107-118)	[XVIII-XIX ст.]	30	лат.
5	Те ж за 1578-1629 рр. (книги №№ 29-39 та 43-59)	[XVIII-XIX ст.]	46	лат., пол.
6	Те ж за 1663-1732 рр.	[XVIII-XIX ст.]	34	лат., пол.
7	Регести окремих документів та списки осіб, справи яких внесені до книг довічних записів Бранського гродського суду за 1600-1604 рр.	[XVIII-XIX ст.]	130	лат., пол.
8	Те ж за 1604-1608 рр.	[XVIII-XIX ст.]	90	лат., пол.
9	Регести окремих документів та списки осіб, справи яких внесені до книг довічних записів і реляцій Бранського гродського суду за 1608-1612 рр.	[XVIII-XIX ст.]	110	лат., пол.

№ п/п	Заголовки справ	Крайні дати	К-ть арк.	Мова д-тів
10	Регести окремих документів та списки осіб, справи яких внесені до книг довічних записів Бранського гродського суду за 1612-1616 рр.	[XVIII-XIX ст.]	80	лат., пол.
11	Те ж за 1616-1619 рр.	[XVIII-XIX ст.]	94	лат., пол.
12	Те ж за 1619-1623 рр.	[XVIII-XIX ст.]	80	лат., пол.
13	Те ж за 1623-1626 рр.	[XVIII-XIX ст.]	80	лат., пол.
14	Те ж за 1626-1627 рр.	[XVIII-XIX ст.]	40	лат., пол.
15	Регести окремих документів та списки осіб, справи яких внесені до книг реляцій Бранського гродського суду за 1619 та 1677-1688 рр.	[XVIII-XIX ст.]	12	лат., пол.
16	Регести окремих документів та списки осіб, справи яких внесені до книг реляцій і декретів Бранського гродського суду за 1600-1609 рр.	[XVIII-XIX ст.]	122	лат., пол.
17	Те ж за 1611-1622 рр.	[XVIII-XIX ст.]	17	лат., пол.
18	Регести окремих документів та списки осіб, справи яких внесені до книг реляцій Бранського гродського суду за 1614-1623 рр.	[XVIII-XIX ст.]	60	лат., пол.
19	Те ж за 1623-1649 рр.	[XVIII-XIX ст.]	19	лат., пол.
20	Те ж за 1614-1634 рр.	[XVIII-XIX ст.]	30	лат., пол.
21	Судове рішення про відтермінування розгляду справи про несплату єврейською громадою м. Тикоцин грошових боргів костелам у мм. Августів, Бялосток, Тикоцин та інших населених пунктах. Витяг з книги Гоньондзького гродського суду	[XVIII-XIX ст.]	40	пол.

№ п/п	Заголовки справ	Крайні дати	К-ть арк.	Мова д-тів
22	Регести дарчих, підтверджень угод, боргових зобов'язань, поквитувань та ін. документів про правовий і фінансовий стан шляхетських маєтків, внесених до Гоньондзьких гродських книг за 1674-1676 рр.	[XVIII-XIX ст.]	10	лат.
23	Регести окремих документів та списки осіб, справи яких внесені до книг довічних записів Гоньондзького гродського суду за 1668-1683 рр. (книги №№ 1-4)	[XVIII-XIX ст.]	90	лат., пол.
24	Списки осіб, справи яких внесені до книг довічних записів Гоньондзького гродського суду за 1668-1797 рр.	[XVIII-XIX ст.]	56	лат., пол.
25	Регести окремих документів та списки осіб, справи яких внесені до книг довічних записів Гоньондзького гродського суду за 1683-1695 рр. (книги №№ 4-7)	[XVIII-XIX ст.]	70	лат., пол.
26	Те ж за 1695-1715 рр. (книги №№ 7-12)	[XVIII-XIX ст.]	80	лат., пол.
27	Регести окремих документів та списки осіб, справи яких внесені до книг реляцій Гоньондзького гродського суду за 1689-1706 рр. (книги №№ 4-7)	[XVIII-XIX ст.]	20	лат., пол.
28	Привілей Стефана Баторія про підтвердження татарам Королівства Польського та Великого Князівства Литовського давніх прав і свобод та акт королівських комісарів у справі несплати кварти державцем сіл Тикоцинського староства віленським воєводою Сапегою Павлом. Витяги з книг Замборовського гродського суду за 1576-1659 рр.	[XVIII-XIX ст.]	28	лат., пол.

№ п/п	Заголовки справ	Крайні дати	К-ть арк.	Мова д-тів
29	Боргове зобов'язання, видане Миколаю, спадкоємцю Стефана із с. Капичі, на суму півкопи грошів Яном, спадкоємцем Альберта із с. Малостоки. Витяги з книги Замборовського земського суду за 1460 р.	[XVIII-XIX ст.]	10	лат.
30	Привілеї, листи, декрети, зізнання та ін. документи про правовий і фінансовий стан шляхетських маєтків. Витяги з книг Ломжського гродського суду за 1446-1710 рр.	[XVIII-XIX ст.]	128	лат., пол.
31	Боргове зобов'язання, видане Вагановському Єроніму на суму 3 000 злотих власником сс. Обори й Долобів Оборським Єронімом під заставу усього свого рухомого й нерухомого майна. Витяг з книги Островського гродського суду за 1613 рр.	[XVIII-XIX ст.]	2	лат.
32	Дарчі, боргові зобов'язання, акти купівлі-продажу, введення у володіння нерухомим майном та ін. документи про правовий і фінансовий стан шляхетських маєтків у сс. Жендзяни, Цивино, Другвино та ін. селах Бельської землі. Витяги із книг Суразького земського суду за 1573-1627 рр.	[XVIII-XIX ст.]	34	лат., пол.
33	Регести привілеїв, декретів, зізнань, актів розмежування земельних ділянок та ін. документів про правовий і фінансовий стан шляхетських маєтків, внесених до книг Суразького земського суду за 1562-1566 рр.	[XVIII-XIX ст.]	10	лат., пол.
34	Регести окремих документів та списки осіб, справи яких внесені до книг Суразького земського суду за 1563-1593 рр.	[XVIII-XIX ст.]	50	лат., пол.

№ п/п	Заголовки справ	Крайні дати	К-ть арк.	Мова д-тів
35	Регести окремих документів та список осіб, справи яких внесені до книг довічних записів Суразького земського суду за 1600-1613 рр.	[XVIII-XIX ст.]	100	лат., пол.
36	Те ж за 1613-1623 рр.	[XVIII-XIX ст.]	70	лат., пол.
37	Те ж за 1615-1705 рр.	[XVIII-XIX ст.]	50	лат., пол.
38	Цесії, поквитування, дарча, пожиттєвий запис та ін. документи про правовий і фінансовий стан шляхетських маєтків. Витяги з книг Тикоцинського земського суду за 1617-1633 рр.	[XVIII-XIX ст.]	32	лат., пол.
39	Інвентарний опис	1972	9	укр.

До опису внесено 39 (тридцять дев'ять) справ з №1 по №39.

Опис удосконалив завідувач сектора

Р. І. Мельник

2010 р.

Начальник відділу давніх актів

Г. В. Кінаш

Завідувач сектора зберігання документів давнього періоду

Р. І. Мельник

Зберігач фондів

В. І. Доліновський

Схвалено

Протокол засідання ЕПК №.4

« 27 » грудня 2010 р.

Іменний покажчик

Вагановський Єронім 31

Миколай, спадкоємець Стефана із с. Капичі 29

Оборський Єронім 31

Сапєга Павло, віленський воєвода 28

Стефан Баторій, король 28

Ян, спадкоємець Альберта із с. Малостоки 29

Географічний покажчик

Августів, с. 21

Бялосток, м. 21

Долобів, с. 31

Другвино, с. 32

Жендзяни, с. 32

Капичі, с. 29

Малостоки, с. 29

Обори, с. 31

Тикоцин, м. 21

Цивино, с. 32

